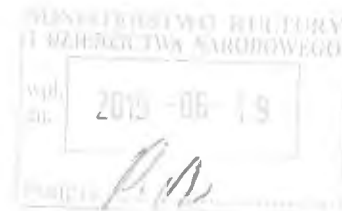

Warszawa, dnia 18.06.2019 r.

Do
Komisji Prawa Autorskiego
Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Departament Własności Intelektualnej i Mediów
ul. Krakowskie Przedmieście 15/17,
00-071 Warszawa

Wnioskodawcy:

- 1) **ZASP – Stowarzyszenie Polskich Artystów Teatru, Filmu, Radia i Telewizji**,
(KRS: 0000129716),
ul. Aleje Ujazdowskie 45, 00 – 536 Warszawa;

- 2) **Związek Artystów Wykonawców STOART**
(KRS: 0000094940),
ul. Nowy Świat 64, 00 – 357 Warszawa

Opłata od wniosku: 30 091 zł (art. 74 ust. 1 pkt 1) ustawy z dnia 15 czerwca 2018 r. o zbiorowym zarządzaniu prawami autorskimi i prawami pokrewnymi [uzzpapp] w zw. z art. 76 ust. 4 uzzpapp) – uiszczona przelewem

**WNIOSEK O ZATWIERDZENIE WSPÓLNEJ TABELI WYNAGRODZEŃ
ARTYSTÓW WYKONAWCÓW Z TYTUŁU WYŚWIETLANIA UTWORÓW
AUDIOWIZUALNYCH W KINACH**

W imieniu Wnioskodawców, załączając dokumenty potwierdzające umocowanie (zał. nr 1 i 2), w oparciu o art. 76 ust. 1 uzzpapp w związku z art. 131 ust. 5 uzzpapp, **wnosimy o zatwierdzenie wspólnej tabeli wynagrodzeń Wnioskodawców z tytułu wyświetlania utworów audiowizualnych w kinach** o jakich mowa w art. 70 ust. 2¹ pkt 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych [upapp], w

poniższym, następującym brzmieniu, które w pkt III.2 powinno zostać dostosowane do ostatecznego wyniku prowadzonych obecnie przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego postępowań w przedmiocie przeglądu zezwoleń organizacji zbiorowego zarządzania oraz stwierdzenia reprezentatywności Związku Artystów Wykonawców STOART albo Stowarzyszenia Artystów Wykonawców Utworów Muzycznych i Słowno-Muzycznych SAWP na polu eksploatacji wyświetlanie:

„Tabela wynagrodzeń artystów wykonawców z tytułu wyświetlania utworów audiowizualnych w kinach:

I. Niniejsza tabela obejmuje wynagrodzenie z tytułu wyświetlania utworów audiowizualnych w kinach należne reprezentowanym przez Wnioskodawców artystom wykonawcom uczestniczącym w wyświetlanych utworach audiowizualnych, o jakim mowa w art.70 ust. 2¹ pkt 1) upapp.

II. Łączne wynagrodzenie dla Wnioskodawców wynosi **1,5% wszystkich wpływów brutto** – bez żadnych potrąceń (z wyłączeniem podatku VAT) - otrzymywanych przez korzystającego w związku z wyświetlaniem utworów audiowizualnych w danym okresie rozliczeniowym, tj. **wszystkich wpływów brutto ze sprzedaży biletów wstępu lub innych wpływów uzyskanych za wstęp** (w tym wpływów ze sprzedaży biletów indywidualnych, biletów grupowych, biletów na projekcje specjalne w czasie których dochodzi do wyświetlania utworów audiowizualnych, wpływów ze sprzedaży „Kuponów”, „Voucherów”, „Kodów”, „Bonów”, „Karnetów”, „Zaproszeń”, „programów abonamentowych” i innych znaków legitymacyjnych, wpływów z dopłat za okulary 3D i z dopłat do miejsca o podwyższonym komforcie) **oraz wpływów brutto ze świadczenia usług reklamowych „on screen”** – zwanych dalej łącznie Wpływami.

III. Zapłata wynagrodzenia, o którym mowa w pkt II Tabeli jest dokonywana następująco:

1. Równowartość 1% Wpływów dla **ZASP – Stowarzyszenia Polskich Artystów Teatru, Filmu, Radia i Telewizji** uiszczana jest na rachunek bankowy ZASP – Stowarzyszenia Polskich Artystów Teatru, Filmu, Radia i Telewizji; powyższe wynagrodzenie obejmuje należność na rzecz wszystkich artystów wykonawców aktorów uprawnionych do wynagrodzenia o jakim mowa w art. 70 ust. 2¹ pkt 1) upapp.

2. Równowartość 0,5% Wpływów dla **Związku Artystów Wykonawców STOART** uiszczana jest na rachunek bankowy Związku Artystów Wykonawców STOART; powyższe wynagrodzenie obejmuje należność na rzecz artystów wykonawców utworów muzycznych i słowno-muzycznych reprezentowanych przez STOART.

IV. W przypadku wyświetlania utworu audiowizualnego bez uzyskiwania przez korzystającego Wpływów przyjmuje się, iż podstawa do obliczenia wynagrodzenia (Wpływy) dla Wnioskodawców, obliczonego zgodnie z pkt III wynosi **10 złotych (słownie: dziesięć złotych zero groszy)** za każdego uczestnika seansu filmowego.

V. Niższa stawka, o której mowa w art. 77 ust. 2 uzzpapp.

Wobec podmiotów prowadzących działalność kulturalną, o której mowa w art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, korzystających z utworów audiowizualnych w sposób opisany niniejszą Tabelą, w zakresie prowadzonej przez nie działalności statutowej, jeżeli to korzystanie nie łączy się z osiągnięciem bezpośrednich lub pośrednich korzyści majątkowych, przyjmuje się, iż podstawa do obliczenia wynagrodzenia (Wpływy) dla Wnioskodawców obliczonego zgodnie z pkt III wynosi **8,5 złotych (słownie: osiem złotych pięćdziesiąt groszy)** za każdego uczestnika seansu filmowego.

VI. Postanowienia różne

1. Do wynagrodzenia określonego niniejszą tabelą należy doliczyć podatek od towarów i usług (VAT) według obowiązującej stawki.
2. Podstawy wynagrodzenia, o których mowa w pkt IV i V podlegają waloryzacji w okresach rocznych, według średniorocznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych ogłaszanego przez Prezesa GUS za ostatni rok.

Uzasadnienie

wniosku ZASP i STOART o zatwierdzenie wspólnej tabeli wynagrodzeń za korzystanie z artystycznych wykonań w ramach wyświetlania utworu audiowizualnego w kinach

1. Legitymacja czynna Wnioskodawców

ZASP jest organizacją zbiorowego zarządzania prawami autorskimi i pokrewnymi w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 14 i 17 upapp oraz art. 3 ust. 2 uzzpapp.

ZASP jako organizacja zbiorowego zarządzania posiada zezwolenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 18 czerwca 2003 roku (DP.WPA.024/219/03/mp - na prowadzenie działalności zbiorowego zarządzania w zakresie objętym niniejszym wnioskiem tj. w zakresie pobierania wynagrodzeń na rzecz artystów wykonawców aktorów z tytułu wyświetlania utworu audiowizualnego w kinach (kopia zezwolenia – załącznik nr 3).

ZASP jest jedyną właściwą organizacją zbiorowego zarządzania prawami pokrewnymi do artystycznych wykonań aktorskich w rozumieniu art. 6 ust.1 pkt.17) oraz 70 ust. 3 upapp. ZASP jest jedyną reprezentatywną organizacją zbiorowego zarządzania prawami pokrewnymi artystów wykonawców aktorów w rozumieniu art.10 ust.1 uzzpapp.

Związek Artystów Wykonawców STOART (dalej jako „STOART”) zbiorowo zarządza prawami pokrewnymi do artystycznych wykonań utworów muzycznych i słowno-muzycznych na polu wyświetlania na podstawie decyzji Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 15 października 2001 r. nr DP.WPA.024/145/01/ik oraz decyzji Ministra Kultury z dnia 27 czerwca 2003 r. znak DP.WPA.024/492/02/mp (kopia zezwolenia – załącznik nr 4). STOART jest największą polską organizacją zbiorowego zarządzania prawami pokrewnymi – zarządza prawami ponad 600 000 artystów wykonawców polskich i zagranicznych reprezentujących wszystkie rodzaje muzyki.

Zgodnie z art. 131 ust. 5 uzzpapp organizacje zbiorowego zarządzania zobowiązane są do złożenia wspólnego wniosku o zatwierdzenie wspólnej tabeli wynagrodzeń na polu eksploatacji wyświetlania.

W związku z toczącymi się postępowaniami administracyjnymi w przedmiocie przeglądu zezwoleń organizacji zbiorowego zarządzania oraz stwierdzenia reprezentatywności STOART albo SAWP na poszczególnych polach eksploatacji, w tym na polu wyświetlania, wskazane w niniejszym wniosku wynagrodzenie STOART (a także wynagrodzenie

zaproponowane przez SAWP) powinno zostać dostosowane do wyniku tych postępowań. Nie bez znaczenia są też złożone przez obie organizacje wnioski o przeprowadzenie mediacji co do wspólnego zawierania umów, obejmujące również pole eksploatacji wyświetlanie. Przedmiotem tej mediacji będzie w szczególności podział stawki, który był jednym z najistotniejszych punktów spornych w prowadzonych negocjacjach.

Dlatego STOART postulował przyjęcie we wspólnym wniosku STOART i SAWP wspólnej stawki dla obu organizacji, ze wskazaniem, że jej podział pomiędzy te organizacje powinien zostać dokonany w toku postępowania o zatwierdzenie tabeli. Wobec braku akceptacji takiego rozwiązania przez SAWP, złożenie jednego wniosku przez STOART i SAWP nie było możliwe.

Z powyższej przyczyny STOART w punkcie III.2 tabeli samodzielnie wskazuje słuszną i odpowiednią stawkę wynagrodzenia należnego uprawnionym przez niego reprezentowanym, bez określenia proporcji udziału obu organizacji w repertuarze, oraz bez wskazania, która z nich jest właściwa do reprezentacji repertuaru niepowierzonego żadnej z nich.

Należy jednak oczekiwać, że Komisja Prawa Autorskiego, działając na podstawie art. 62 Kodeksu postępowania administracyjnego, połączy niniejszy wniosek oraz wniosek SAWP do wspólnego rozpoznania. Dzięki temu podział stawek będzie mógł zostać dokonany w toku postępowania o zatwierdzenie tabeli, po ostatecznym zakończeniu przeglądu zezwoleń i stwierdzeniu reprezentatywności oraz uwzględniając ewentualne porozumienie pomiędzy obiema organizacjami zawarte w wyniku mediacji prowadzonej przez Ministra.

2. Przesłanki i podstawy ustalenia stawek ZASP i STOART

W ramach postępowania przed Komisją Prawa Autorskiego w zakresie dotyczącym tabel wynagrodzeń, zgodnie z art. 80 ust. 2 uzzpapp, zespół orzekający bierze pod uwagę:

1. Kryteria określone w art. 41 ust. 2 uzzpapp (*„Wynagrodzenie dochodzone przez organizację zbiorowego zarządzania uwzględnia wysokość wpływów osiągniętych z korzystania z utworów lub przedmiotów praw pokrewnych oraz charakter i zakres tego korzystania.”*).
2. Ogólne obciążenie podmiotów korzystających z utworów lub przedmiotów praw pokrewnych na rzecz organizacji zbiorowego zarządzania z tytułu korzystania z praw autorskich i praw pokrewnych na polu eksploatacji wyświetlanie.
3. Uzasadniony interes społeczny.

Wnioskodawcy przy ustalaniu proponowanych stawek wynagrodzeń objętych niniejszym wnioskiem – uwzględnili wszystkie ww. przesłanki o czym mowa poniżej.

3. Rola artysty wykonawcy aktora w procesie tworzenia utworu audiowizualnego oraz wpływ artystycznego wykonania aktorskiego na wysokość wpływów z tytułu wyświetlania utworu audiowizualnego w kinach

Aktor w procesie tworzenia utworu audiowizualnego jest jedną z kluczowych postaci w tym procesie, postaci mających bezpośredni wpływ na jego wyraz artystyczny, atrakcyjność dla widza, a tym samym na jego sukces komercyjny, przejawiający się m.in. w wysokości wpływów z wyświetlania takiego utworu w kinach.

Praca aktora na planie zdjęciowym nie sprowadza się bowiem wyłącznie do zagrania roli przewidzianej w scenariuszu filmu. Aktor współpracując na planie filmowym z reżyserem i operatorem obrazu faktycznie nie tylko spełnia wizję artystyczną reżysera, ale wpływa też na ostateczną formę i treść dialogów, scenariusza, sposobu poruszania się na planie.

Bez aktora, jego gry, wizerunku, głosu nie zaistnieje klasyczny film wyświetlany w kinach. Sposób gry aktora, popularność i rozpoznawalność aktora, jego udział w danym filmie - jest jednym z najważniejszych, jeśli nie najważniejszym z elementów decydujących o sukcesie komercyjnym filmu w kinach, o tym czy widzowie wybiorą się do kina i zapłacą za bilet.

Są to oczywiste fakty, niewymagające specjalnej wiedzy ani ich wykazywania stosownymi dowodami. Są to oczywiste przesłanki, które należy wziąć pod uwagę przy ustalaniu wysokości stawki wynagrodzenia należnego artystom wykonawcom aktorom, proporcjonalnego do wpływów z tytułu wyświetlania utworu audiowizualnego w kinach.

Stawka wynagrodzenia dla aktorów powinna znajdować się, biorąc pod uwagę powyższe przesłanki i okoliczności, obok stawki reżysera i scenarzysty, w grupie najwyższych stawek wynagrodzeń z tego tytułu i stanowić znaczącą część całkowitego wynagrodzenia wypłacanego przez podmiot zobowiązany na rzecz osób uprawnionych.

4. Rola muzyki w filmie

Zgodnie z art. 70 ust. 2¹ pkt 1 upapp, wynagrodzenie proporcjonalne do wpływów z tytułu wyświetlania utworu audiowizualnego w kinie przysługuje artystom wykonawcom, w tym artystom wykonawcom utworów muzycznych i słowno-muzycznych. Przepis ten w

zakresie prawa do wynagrodzenia traktuje jednolicie zarówno współtwórców utworu audiowizualnego jak i artystów wykonawców. Oprócz aktorów są to również artyści wykonawcy utworów muzycznych i słowno-muzycznych, których artystyczne wykonania utworów zostały włączone do utworu audiowizualnego. Muzyka w filmie pełni szczególną rolę - dopełniając obraz, zapewniając ciągłość akcji, często charakteryzując postaci czy nastrój. W niektórych gatunkach utworów audiowizualnych, np. w musicalach, filmach o muzyce lub muzykach, muzyka pełni wręcz rolę wiodącą. Wyraz artystyczny oraz istotny charakter muzyki filmowej nadają jej artyści wykonawcy m.in. – wokaliści, muzycy instrumentalni, dyrygenci, członkowie zespołów wokalnych lub instrumentalnych. Każdy instrument, w tym głos, posiada inną kolorystykę brzmieniową, dzięki której w odpowiedni sposób oddziałuje na odbiorcę.

Sam dobór artystów lub zespołów artystycznych do ścieżki dźwiękowej filmu jest istotny – w wielu przypadkach to właśnie odpowiednie wykonanie utworu muzycznego lub słowno-muzycznego wpływa na sukces komercyjny muzyki filmowej, a tym samym samego filmu. Na przykład wykonanie przez wielką orkiestrę symfoniczną muzyki Maurice'a Jarra z filmu „Lawrence of Arabia”; ścieżka dźwiękowa z filmu „Vabank” Juliusza Machulskiego; Pocałuj noc – w wykonaniu Varius Manx – piosenka z filmu „Młode wilki”; Śpij, kochany, śpij – w wykonaniu Kayah i Gorana Bregovića – piosenka z filmu „Operacja Samum”; Tylko mnie kochaj – w wykonaniu Goyi – piosenka z filmu „Tylko mnie kochaj”; To nie był film – w wykonaniu Myslovitz – piosenka z filmu „Młode wilki”; „Rosemary's baby” reż. Roman Polański, partia fortepianu w wykonaniu Krzysztofa Komedy; „Pianista” – reż. Roman Polański – partia fortepianu w wykonaniu Janusza Olejniczaka; muzyka do filmu „Ziemia obiecana” – Wojciech Kilar, czy też do filmu „Psy” – Michał Lorenz.

5. Wysokość stawki wynagrodzenia należnego artystom wykonawcom w utworze audiowizualnym. Dotychczasowa praktyka rynkowa. Relacja udziału praw pokrewnych do praw autorskich w utworze audiowizualnym

W pierwszej kolejności należy zwrócić uwagę na okoliczność, iż zakres wyłącznych praw majątkowych artystów wykonawców do korzystania z artystycznego wykonania i rozporządzania prawami do niego zgodnie z art. 86 ust. 1 pkt 2 upapp ma charakter zamkniętego katalogu enumeratywnie wymienionych pól eksploatacji, w ramach którego nie jest wymienione pole eksploatacji wyświetlanie. W związku z powyższym, skoro artyście wykonawcy nie przysługuje prawo wyłączne na tym polu eksploatacji, zawierając z producentem umowę o współudział w realizacji utworu audiowizualnego nie przenosi

na niego prawa do rozporządzania i korzystania ze swojego wykonania na polu eksploatacji wyświetlania, a więc nie otrzymuje z tego tytułu wynagrodzenia.

Jednocześnie art. 86 ust. 2 upapp przewiduje, iż artyście wykonawcy służy prawo do wynagrodzenia za korzystanie z artystycznego wykonania lub za rozporządzanie prawami do takiego wykonania określone w umowie lub przewidziane w przepisach ustawy.

Ustawodawca w art. 87 upapp przewidział nabycie w drodze *cessio legis* przez producenta utworu audiowizualnego, od artystów wykonawców biorących udział w jego realizacji, prawa do rozporządzania i korzystania z wykonania w ramach utworu audiowizualnego, na wszystkich znanych w chwili zawarcia umowy na taki udział polach eksploatacji.

W wypadku wyświetlania utworu audiowizualnego w kinach artystom wykonawcom zgodnie z art. 70 ust. 2¹ pkt 1 upapp przysługuje jedynie wynagrodzenie proporcjonalne do wpływów z tytułu tego wyświetlania, do którego zapłaty zobowiązany jest korzystający na polu wyświetlania za pośrednictwem właściwej organizacji zbiorowego zarządzania.

Nie jest to więc wynagrodzenie dodatkowe otrzymane przez wykonawcę niezależnie od wynagrodzenia umownego ustalonego w umowie z producentem. Jest to jedyne wynagrodzenie jakie artysta wykonawca aktor otrzymuje z tego tytułu. Ta kwestia różni sytuację wykonawców od sytuacji współtwórców utworu audiowizualnego, którzy z tytułu wyświetlania (przeniesienia praw na tym polu na rzecz producenta) otrzymują również wynagrodzenie w ramach umowy z producentem. Dla wykonawcy jest to jedyne wynagrodzenie z tego tytułu, zaś dla współtwórców utworu audiowizualnego jest to dodatkowe wynagrodzenie za korzystanie z ich praw. Ta kwestia powinna być uwzględniona przy ustalaniu udziału wykonawców w ogólnym poziomie obciążenia podmiotu zobowiązanego do wypłaty przedmiotowego wynagrodzenia.

Co więcej w praktyce zawierania umów producent - aktor na rynku polskim, przy ustalaniu wynagrodzenia za udział w produkcji filmu oraz za przeniesienie majątkowych praw pokrewnych przez aktora na producenta i jego wysokości – producenci biorą pod uwagę fakt przysługiwania aktorom przedmiotowego wynagrodzenia objętego wnioskiem. Producent negocjuje mniejsze wynagrodzenia, argumentując to faktem/możliwością otrzymania tego wynagrodzenia.

Taki był też zamiar ustawodawcy, przy takim sposobie uregulowania praw artystów wykonawców, aby wobec treści art. 87 upapp (nabycie przez producenta utworu audiowizualnego praw do artystycznych wykonania w ramach utworu audiowizualnego)

oraz braku uwzględnienia pola eksploatacji wyświetlanie w katalogu określonym w art. 86 ust. 1 pkt 2) upapp, mogli otrzymywać wynagrodzenie z tego tytułu o charakterze tantiemowym, należne na podstawie art. 70 ust. 2¹ pkt 1 upapp.

5.1 Relacja udziału praw pokrewnych do praw autorskich w utworze audiowizualnym

W ocenie Wnioskodawców, biorąc pod uwagę opisaną wyżej rolę artystów wykonawców w utworze audiowizualnym oraz ich sytuację prawną, ich udział w całości wynagrodzenia z tytułu wyświetlania tych utworów w kinach powinien być zbliżony do wysokości udziału współtwórców w tym wynagrodzeniu. Nie istnieją jakiegokolwiek prawne i ekonomiczne podstawy, aby artyści wykonawcy jako uprawniona grupa uzyskiwała mniejsze wynagrodzenie niż grupa współtwórców utworu audiowizualnego.

5.2. Stawka należna artystom wykonawcom - aktorom

Powyższe uzasadnia stawkę wynagrodzenia na rzecz uprawnionych artystów wykonawców aktorów na poziomie 1% od podstawy wskazanej w pierwszej części wniosku.

Dotychczasowa praktyka rynkowa w tym zakresie była zróżnicowana.

Podnieść należy w tym miejscu, że Komisja Prawa Autorskiego prawomocnym orzeczeniem z dnia 6 lutego 2002 roku zatwierdziła stawki wynagrodzeń za wykorzystywanie artystycznych wykonań aktorów – odtwórców głównych ról w filmach wyświetlanych w kinach reprezentowanych przez ZASP – 1% za filmy polskie lub wyprodukowane z udziałem polskich producentów, 0,25% filmy dubbingowane od wpływów brutto (bez podatku od towarów i usług) uzyskiwanych ze sprzedaży biletów przez osoby prowadzące kina (dowód – Orzeczenie Komisji Prawa Autorskiego z dnia 6 lutego 2002 roku wraz Tabelą 10 „Tabela wynagrodzeń za wykorzystanie artystycznych wykonań aktorów – odtwórców głównych ról w kinach” - załącznik nr 7). Tabele te zostały uchwalone w okresie, kiedy art. 70 upapp przewidywał takie wynagrodzenie dla określonych enumeratywnie wymienionych kategorii twórców oraz aktorów - odtwórców głównych ról.

Takie też umowy, na ww. poziomie były zawierane, przy czym były to umowy nieliczne, z uwagi na to, że część kin odmawiała zawierania umów z tak określonym poziomem wynagrodzenia lub zawierania umów co do zasady.

Wobec zakwestionowania przez Trybunał Konstytucyjny treści art. 70 upapp, w roku 2007 wprowadzony został nowy art. 70 ust. 2¹ pkt 1 tej ustawy, czyli aktualnie obowiązujący, przewidujący takie wynagrodzenie nie tylko dla odtwórców głównych ról, ale dla wszystkich artystów wykonawców.

Tabele wynagrodzeń w omawianym zakresie w oparciu już o ten nowy przepis nie zostały zatwierdzone przez Komisję Prawa Autorskiego, zaś tabela ZASP z 2002 roku wobec treści art. 132 uzzpapp utraciła definitywnie moc.

Niestety w praktyce użytkownicy, powołując się na obciążenie wynikające z umów zawartych z ZAIKS i SFP, których łączna stawka wynosiła 2,1 %, odmawiali zawierania umów z ZASP na poziomie wyższym niż 0,2 %. Taki stan rzeczy jest niezasadny i niesprawiedliwy dla artystów wykonawców aktorów, biorąc pod uwagę przesłanki jakimi należy kierować się przy ustalaniu przedmiotowego wynagrodzenia, w tym rolę artystów wykonawców w utworze audiowizualnym.

5.3 Stawka należna artystom wykonawcom utworów muzycznych i słowno-muzycznych reprezentowanym przez STOART

STOART do dnia złożenia wniosku zawarł kilkadziesiąt umów z użytkownikami na polu eksploatacji wyświetlanie oraz podjął działania w celu zawarcia dalszych umów, w tym kroki prawne wobec największych sieci kin działających w Polsce.

Przedłożona przez ZAW STOART stawka wynagrodzeń została ustalona w oparciu o obecnie obowiązującą w STOART Tabelę wynagrodzeń należnych uprawnionym reprezentowanym przez STOART za korzystanie z artystycznych wykonań utworów na polu eksploatacji wyświetlanie.

Stawka 0,5% powinna w naszej ocenie być minimalną stawką wynagrodzenia z tytułu wyświetlania repertuaru artystów wykonawców chronionych przez ZAW STOART na podstawie powszechnie obowiązującego prawa.

Określając wysokość wynagrodzenia należnego artystom wykonawcom z tytułu wyświetlania należy wziąć bowiem pod uwagę, iż w artystycznych wykonaniach uczestniczy wiele osób. Składy zespołów wykonujących muzykę wykorzystywaną w utworach audiowizualnych wahają się od kilku do ponad 100 osób w przypadku wykonań wielkiej orkiestry symfonicznej, a jak wiadomo utwory symfoniczne są chętnie i często wykorzystywane w utworach audiowizualnych. Istotne jest także i to, że w jednym utworze audiowizualnym wykorzystywanych jest szereg różnorodnych utworów

wykonywanych w różnych składach. Należy zatem wziąć pod uwagę, iż o ile wynagrodzenie pobierane na rzecz współtwórców podlega podziałowi na rzecz jednego lub kilku uprawnionych to wynagrodzenie na rzecz artystów wykonawców podlega podziałowi nierzadko na 100 lub więcej osób.

Średnia cena biletów do kina w 2017 roku według danych Głównego Urzędu Statystycznego wyniosła 19,48 zł. Zatem uwzględniając 8% stawkę podatku VAT zawartą w cenie biletu, wynagrodzenie dla artystów netto przy stawce wynagrodzenia na poziomie 0,5% wynosi 9 groszy. Po podziale tej kwoty na wszystkich artystów wykonawców uczestniczących w wykonaniach wykorzystanych w utworze audiowizualnym wynagrodzenie dla pojedynczego artysty wyniesie od ceny biletu mniej niż 1 grosz.

6. Ogólny poziom obciążenia podmiotów korzystających

Regulacja art. 70 ust. 2¹ pkt 1 upapp przewidująca wynagrodzenia proporcjonalne do wpływów z tytułu wyświetlania utworu audiowizualnego w kinach jest regulacją oryginalną, nie mającą odpowiednika w innych krajach, w tym w szczególności w państwach członkowskich Unii Europejskiej lub państwach członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym.

Według wiedzy Wnioskodawców w żadnym z tych krajów, w ramach obowiązujących w nich przepisów prawa, nie jest przewidziane prawo do takiego wynagrodzenia należnego zarówno współtwórcom utworu audiowizualnego jak i artystom wykonawcom.

W krajach tych w zależności od uregulowań ustawowych czy istniejącej praktyki umownej ogólny poziom obciążenia podmiotów prowadzących kina takimi wynagrodzeniami jest zróżnicowany i sięga nawet do 3% wpływów tych podmiotów.

Powyższe oznacza, iż skoro w warunkach gospodarki wolnorynkowej, analogicznej do gospodarki polskiej, w krajach tych tylko dla pewnej części twórców/artystów wykonawców przewidywany i akceptowany jest taki poziom wynagrodzenia, to argumentacja organizacji reprezentujących podmioty prowadzące kina o maksymalnym, dopuszczalnym poziomie obciążenia w wysokości 1,5% nie jest zasadna.

Podmioty prowadzące kina jako argument dla proponowanego przez nie poziomu obciążenia wskazują, iż w ramach umów z dystrybutorami, od których otrzymują licencję na wyświetlanie filmów w kinach, muszą przekazywać dystrybutorom 50% wpływów z

tytułu tego wyświetlania i z pozostałej dla siebie części muszą przekazywać wynagrodzenie na rzecz uprawnionych twórców i artystów wykonawców. W ocenie Wnioskodawców, nie ma przeszkód aby w ramach umowy dystrybucyjnej koszty przedmiotowego wynagrodzenia były odliczane od wpływów z wyświetlania przed dokonaniem podziału tych wpływów pomiędzy dystrybutora i podmiot prowadzący kino. Osoby uprawnione na mocy upapp do otrzymania przedmiotowych wynagrodzeń nie mogą być pokrzywdzone z uwagi na brak właściwych relacji pomiędzy dystrybutorami filmów a podmiotami prowadzącymi kina.

Należy również podkreślić, iż określona we wniosku podstawa wynagrodzenia nie uwzględnia przychodów takich jak przychody ze sprzedaży barowej, które są związane z wyświetleniem utworu audiowizualnego w kinie, i stanowią w przychodach kin istotną pozycję – jako dowód załączamy Sprawozdanie finansowe AGORA S.A. za 2018 rok, strona 59 (załącznik nr 5). Przychody ze sprzedaży barowej w kinach w skali roku na tym przykładzie stanowią ok. ¼ przychodów kin, uwzględniając sumę przychodów ze sprzedaży biletów, Kuponów”, „Voucherów itp., oraz ze sprzedaży barowej. Stosowane są wyższe niż rynkowe ceny tych produktów, które związane są z tym, iż w salach kinowych nie wolno spożywać produktów zakupionych poza barem kina (nie ma więc swobody konkurencji). Kina, w celu maksymalizacji korzyści płynących ze sprzedaży barowej, zabraniają w kinie konsumpcji artykułów spożywczych niezakupionych w kinie – jako dowód załączamy REGULAMIN KINA (wersja: 190204.v1) sieci Multikino (załącznik nr 6) - o zakazie mowa w pkt. 26.

Można więc przyjąć, że całość przychodów uzyskiwanych przez kina związanych z wyświetlaniem jest istotnie wyższa niż tylko wartość sprzedaży biletów i do podstawy obliczenia wynagrodzenia dla wykonawców nie jest ujęta całość przychodów. Należy więc patrzeć na nią jako 1,5% od części przychodów, a nie od całości. W tym kontekście nie wydaje się ona wysokim obciążeniem dla korzystającego.

7. Wysokość wpływów osiągniętych przed podmioty prowadzące kina z korzystania z tytułu wyświetlania utworu audiowizualnego w kinach oraz charakter i zakres tego korzystania

W pierwszej kolejności należy zwrócić uwagę na dynamicznie rozwijający się rynek kin w Polsce zarówno w zakresie ilości kin, nowo budowanych kin, jak też, co jest najbardziej istotne, na zwiększającą się ilość widzów w kinach oraz rosnące wpływy podmiotów dokonujących wyświetleń filmów w kinach.

Podane poniżej liczby wskazują na powszechny i olbrzymi zakres korzystania z filmów zawierających artystyczne wykonania, wyświetlanych w kinach.

a) Frekwencja widzów w polskich kinach w latach 2005-2018:

Według dostępnych i niekwestionowanych źródeł w latach 2005-2018 mamy do czynienia ze stałym zjawiskiem wzrostu ilości widzów w kinach:

2005 r – 23,6 mln widzów (w tym polskie filmy obejrzało <1 mln widzów)

2006 r. – 32 mln widzów (w tym polskie filmy obejrzało 5,1 mln widzów)

2007 r. – 32,6 mln widzów (w tym polskie filmy obejrzało 8,1 mln widzów)

2008 r. – 33,8 mln widzów (w tym polskie filmy obejrzało 8,4 mln widzów)

2009 r. – 39,2 mln widzów (w tym polskie filmy obejrzało ok. 8,5 mln widzów)

2010 r. – 37,5 mln widzów (w tym polskie filmy obejrzało 5,4 mln widzów)

2011 r. – 38,7 mln widzów (w tym polskie filmy obejrzało 11,8 mln widzów)

2012 r. – 38,5 mln widzów (w tym polskie filmy obejrzało 6,2 mln widzów)

2013 r. – 36,3 mln widzów (w tym polskie filmy obejrzało 7,2 mln widzów)

2014 r. – 40,4 mln widzów (w tym polskie filmy obejrzało 11 mln widzów)

2015 r. – 44,7 mln widzów (w tym polskie filmy obejrzało 8,3 mln widzów)

2016 r. – 52,4 mln widzów (w tym polskie filmy obejrzało 13 mln widzów)

2017 r. – 56,6 mln widzów (w tym polskie filmy obejrzało 13,5 mln widzów)

2018 r. – 59,7 mln widzów (w tym polskie filmy obejrzało 19,8 mln widzów)

b) Przychody ze sprzedaży biletów w kinach

Według dostępnych i niekwestionowanych źródeł w latach 2014-2018 mamy do czynienia ze stałym zjawiskiem wzrostu wpływów ze sprzedaży biletów w kinach.

2018 r. wpływy ze sprzedaży biletów: ok. 1.120 mln złotych

2017 r. wpływy ze sprzedaży biletów: ok. 1.072 mln złotych

2016 r. wpływy ze sprzedaży biletów: ok. 960 mln złotych

2015 r. wpływy ze sprzedaży biletów: ok. 823 mln złotych

2014 r. wpływy ze sprzedaży biletów: ok. 730 mln złotych

Są to tylko przychody podmiotów prowadzących kina z tytułu sprzedaży biletów wstępu na projekcje filmów, nie obejmujące przychodów z tytułu wyświetlania przed seansami reklam oraz innych przychodów związanych z prowadzoną działalnością kinową.

Powyższe wyniki zarówno w zakresie frekwencji, jak i w zakresie uzyskanych wpływów ze sprzedaży biletów są możliwe m.in. dzięki artystycznemu wkładowi artystów wykonawców w utwory audiowizualne, ich talentowi i popularności, które przyciągają do kina widzów gotowych zapłacić za bilet średnio ok. 20 zł. Dla przypomnienia, średnia cena biletów do kina w 2017 roku według danych Głównego Urzędu Statystycznego wyniosła 19,48 zł.

8. Uzasadniony interes społeczny

a) Interes artystów wykonawców do otrzymania wynagrodzenia, partycypowania w korzyściach wynikających z eksploatacji/wyświetlania ich artystycznych wykonań

Nie powinno budzić wątpliwości, iż w pojęciu uzasadnionego interesu społecznego mieści się interes artystów wykonawców. Jak wykazaliśmy powyżej wkład aktorów oraz muzyka w utworze audiowizualnym odgrywają ważną rolę. Uznanie tej roli znajduje odzwierciedlenie właśnie w art. 70 ust. 2¹ pkt 1 upapp, w którym to jednolicie traktowani są współtwórcy i artyści wykonawcy. Powinno to znaleźć odzwierciedlenie w określeniu wysokości wynagrodzenia należnego artystom wykonawcom, które winno pozostawać w sprawiedliwej i rozsądnej proporcji do wynagrodzeń należnych współtwórcom utworu audiowizualnego.

Artyści wykonawcy biorący udział w realizacji utworu audiowizualnego na podstawie umowy o współudział w jego realizacji, wobec zapisu art. 87 upapp, na podstawie którego producent utworu audiowizualnego na zasadzie *cessio legis* nabywa od artystów wykonawców całość praw do rozporządzania i korzystania z wykonania ramach tego utworu audiowizualnego na wszystkich znanych w chwili zawarcia umowy polach eksploatacji, powinni mieć prawo do sprawiedliwego partycypowania we wpływach z eksploatacji takiego utworu audiowizualnego.

W doktrynie prawa autorskiego oraz orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego wyrażony jest utrwalony pogląd, iż podstawowym interesem społecznym jest zapewnienie twórcom i artystom wykonawcom godziwego wynagrodzenia za korzystanie z przedmiotów ochrony. Takie stanowisko wyraziła też Komisja Prawa Autorskiego w orzeczeniu z dnia 10 lipca 2013r. sygn. akt: DWIM.PZ-006/1-5/12.

b) Interes społeczny polegający na wspieraniu kultury w zakresie sztuki audiowizualnej poprzez dostarczanie artystom wykonawcom wynagrodzeń koniecznych dla ich egzystencji i rozwoju

Jednocześnie poprzez ustalenie i wypłacanie przedmiotowych wynagrodzeń na rzecz uprawnionych artystów wykonawców realizowany jest również uzasadniony interes społeczny polegający na wspieraniu kultury w zakresie sztuki audiowizualnej, poprzez dostarczanie artystom wykonawcom wynagrodzeń koniecznych dla ich egzystencji i rozwoju. Niewątpliwie takie wynagrodzenie pozwala artystom wykonawcom skupić się na doskonaleniu ich warsztatu i na działalności twórczej, co ma bezpośredni wpływ na rozwój kultury, przejawiający się w powstawaniu dzieł audiowizualnych.

W świetle powyżej użytej argumentacji i przytoczonych faktów stwierdzić nadto należy, iż proponowany poziom stawek wynagrodzeń na rzecz uprawnionych artystów wykonawców nie spowoduje ograniczenia dostępu szerokiej publiczności do dóbr kultury, a wręcz przeciwnie będzie jednym z czynników powodujących rozwój tej części kultury.

9. Wynagrodzenie w wypadku wyświetlania utworu audiowizualnego bez uzyskiwania przez korzystającego wpływów z tego tytułu

W przypadku wyświetlania utworu audiowizualnego bez uzyskiwania wpływów przez korzystającego proponuje się przyjęcie – jako podstawy do obliczenia wynagrodzenia przy zastosowaniu wskazanych we wniosku stawek procentowych – kwoty 10 zł za każdego uczestnika seansu filmowego. Kwota ta została zaproponowana biorąc pod uwagę średnią cenę biletów do kin za 2017 rok wedle danych GUS – 18,04 zł netto – jednakże przy uwzględnieniu, że zastosowanie wprost tej średniej skutkowałoby zawyżeniem wysokości obciążenia użytkownika. Z natury współczynnika średniej wynika, iż oferowane przez kina ceny biletów są zarówno wyższe, jak i niższe. W przypadku decyzji o rezygnacji z wynagrodzenia przez podmiot prowadzący kino nie powinna ona pozbawiać tego wynagrodzenia wykonawców. Podstawa do obliczenia tego

wynagrodzenia nie powinna być natomiast wygórowana. Stąd zaproponowana w niniejszym wniosku podstawa jest niższa od średniej ceny biletu.

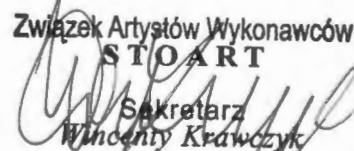
10. Niższa stawka wynagrodzenia, o której mowa w art. 77 ust. 2 ustawy z dnia 15 czerwca 2018 r. o zbiorowym zarządzaniu prawami autorskimi i prawami pokrewnymi

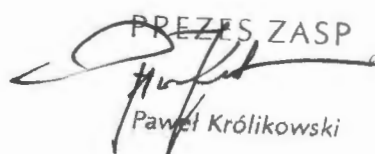
Zgodnie z art. 77 ust. 2 uzzpapp, wniosek zawiera propozycję niższych stawek wynagrodzeń obowiązujących podmioty prowadzące działalność kulturalną, o której mowa w art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, korzystające z artystycznych wykonań w wyświetlanych utworach audiowizualnych w ramach prowadzonej przez nie działalności statutowej, jeżeli korzystanie to nie łączy się z osiągnięciem bezpośrednich lub pośrednich korzyści majątkowych. Przy zastosowaniu konstrukcji z pkt IV tabeli, zaproponowano podstawę obliczenia wynagrodzenia pomniejszoną o 15%.

11. Podsumowanie

Jak wykazaliśmy powyżej, wynagrodzenie we wnioskowanej wysokości uwzględnia zarówno słusze interesy artystów wykonawców jak i poziom ogólnego obciążenia użytkowników. Zatem naszym zdaniem uzasadnione jest jego zatwierdzenie w proponowanej wysokości, z zastrzeżeniem konieczności jego dostosowania do wyniku postępowań w przedmiocie przeglądu zezwoleń oraz stwierdzenia reprezentatywności STOART i SAWP.

Związek Artystów Wykonawców
STOART
Przewodniczący
Jan Drozdowski

Związek Artystów Wykonawców
STOART
Sekretarz
Wincenty Krawczyk

PREZES ZASP
Paweł Królikowski

Skarbnik ZASP
Jolanta Giechodajnski

Załączniki:

1. Odpis z KRS ZASP;
2. Odpis z KRS STOART;
3. Kopia zezwolenia ZASP;
4. Kopia zezwolenia STOART;
5. Wyciąg ze sprawozdania finansowego AGORA S.A. za 2018 rok, strona 59;
6. Regulamin kina sieci Multikino;
7. Orzeczenie Komisji Prawa Autorskiego z dnia 6 lutego 2002 wraz z Tabelą 10 („Tabela wynagrodzeń za wykorzystanie artystycznych wykonań aktorów – odtwórców głównych ról w kinach”)
8. Potwierdzenie uiszczenia opłaty od wniosku.